

دومین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در مهندسی سازه و مدیریت ساخت دانشگاه صنعتی شریف - اسفند ۱۳۹۶

ارزیابی و امکان سنجی روش‌های مکان‌یابی شهرهای جدید در ایران مورد مطالعاتی: شهر جدید پردیس

کامران رضائی زاده مهابادی^۱، الهه بابائی^{۲*}

۱- مدرس دانشگاه ایوانکی k.rezaeizadeh@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری دانشگاه ایوانکی elahe.b_1991@yahoo.com

خلاصه

بدنبال تغییرات اقتصادی - اجتماعی و سیاسی که از اوایل قرن حاضر در کشور به وقوع پیوسته است، بررسی‌ها نشان می‌دهد که شهرهای جدیدی که در اطراف شهر تهران بنا شده‌اند، جهت التیام و تسکین مشکلات سرریز جمعیتی تهران، تخریب زیست محیطی، تامین رفاه اجتماعی و خدمات برای اقشار متوسط و پایین، برقراری عدالت اجتماعی، جلوگیری از حاشیه نشینی، کاهش بار خدماتی، جلوگیری از افزایش قیمت زمین در تهران و رسیدن به توسعه متعادل و پایدار در منطقه حایز اهمیت بوده است. نقد و ارزیابی شهرهای جدید می‌تواند از جنبه‌های گوناگون صورت پذیرد؛ ارزیابی ضرورت احداث شهرهای جدید به عنوان گزینه‌ای برای توسعه بی‌رویه کلان شهرها، ارتباط مکان استقرار این شهرها با مطالعات منطقه‌ای و آمایشی و یا سنجش میزان شناسایی جامعه هدف و همسانی آن با ساکنین کنونی شهرهای جدید. هدف این مقاله ارزیابی فرایند و روش‌های مکان‌یابی شهر است. در این راستا شهر جدید پردیس را به عنوان نمونه موردی انتخاب شده و در این تحقیق ملاکها و معیارهای مورد نظر در ارزیابی تطبیقی روش‌های مکان‌یابی با توجه به با قابلیت‌های گردشگری - توریستی و سیاحتی، موقعیت خاص طبیعی، ارتفاعات، آب و هوای مطبوع و جاذبه‌های طبیعی، شیب و پوشش گیاهی مناسب با چشمه‌های فصلی مورد شهر جدید پردیس مورد ارزیابی قرار گرفته است.

کلمات کلیدی: شهر جدید پردیس، ارزیابی تطبیقی، روش مکان‌یابی، شهرهای جدید.

۱. مقدمه

روند رو به رشد شهرنشینی و گسترش سریع شهرها در چند دهه اخیر این اندیشه را قوت بخشیده که شهر و مؤلفه‌های مربوط به آن جزء لاینفک زندگی بشر امروزی است. گسترش شهرنشینی در ایران چنان ابعادی است که حتی اگر بخواهیم هم نمی‌توانیم مانع گسترش یا نفی این سبک زیستن باشیم. در کلان شهرهای ایران به خصوص شهر تهران تبدیل به کلان شهر بزرگ با همه مشکلات و مسایل حاشیه‌ای تبدیل شده است. تمرکز اعظم فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در این شهر باعث تداوم مهاجرت به آن و پیچیده‌تر شدن مشکلات این شهر گردیده است. بخشی از این

* Corresponding author